

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.

Ὁ Πολυπράγμων.

Οὗτος ὁμιλεῖ πάντοτε περὶ τῶν ἄλλων ποτὲ περὶ ἑαυτοῦ. τί λέγει ὁ κόσμος, τί πράττει ὁ κόσμος, ἰδοὺ, τί ἐπιθυμεῖ, τί εὐχαριστεῖται νὰ μανθάνῃ. Ἐγείρεται τῆς κλίνης του· τὸ πρῶτον πράγμα, τὸ ὅποιον ἐρωτᾷ, εἶναι, διατί εἰς τοῦ γείτονος τὴν οἰκίαν ὑπάρχει τοσαύτη ταραχή; Πίπτει ἡ στέγη τῆς οἰκίας του, ὀλίγον φροντίζει· διατί εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γείτονός του ὑπῆγεν ὁ δαίμων; τί ζητεῖ; Διατί ὁ γείτων του, ἐνῷ ἐξήρχετο καθ' ἑκάστην τὴν δαίνα ὥραν, ἐξῆλθε σήμερον μίαν ὥραν πρότερον; Ἄν εὐρίσκηται εἰς συναναστροφὴν τινα, δὲν παύει ἐπιβαρύνων τοὺς ἄλλους μὲ τὰς ἐξῆς ἐρωτήσεις του· Διατί ὁ Παῦλος ἦλθεν εἰς διενέξεις μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ; Διατί ὁ Πέτρος γελᾷ σήμερον πολὺ; διατί ἡ Ἑλένη φαίνεται λυπημένη; τί ἔχει; ἔμαθον ὅτι ὁ σύζυγός της τὴν ἐράδιδισεν, εἶναι ἀληθές; Εἰς ὅλα δὲ τὰ πράγματα προσπαθεῖ νὰ διδῇ κακὰς ἐξηγήσεις. Πολλὰκις σοὶ λέγει ὅτι ἔμαθέ τι περὶ τοῦ δαίμονος, ἵνα σὲ ἀπατήσῃ καὶ μάθῃ οὕτω τι παρὰ σοῦ. Ποτὲ δὲν ὁμιλεῖ περὶ τῆς οἰκογενείας του· αὕτη δι' αὐτὸν φαίνεται ξένη. Γνωρίζει τίνες κατοικοῦσιν εἰς τὴν συνοικίαν του· πόσων ἐτῶν εἶναι ἕκαστος, ποία εἶναι ἡ χρηματικὴ αὐτοῦ κατάσταση, τί τρώγει, πόσας ὥρας κοιμᾶται, τίνες εἰσὶν οἱ φίλοι αὐτοῦ, κτλ. κτλ. Ὄταν εὐρίσκηται εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἵσταται πάντοτε ὀπισθεν τοῦ παραπετάσματος τοῦ παραθύρου, ἀφίνων μικρὸν μέρος ἀνοικτὸν, διὰ νὰ βλέπῃ καὶ νὰ μανθάνῃ τί κάμνει ὁ εἰς καὶ τί κάμνει ὁ ἄλλος. Τὴν νύκτα σβύνει τὸν λύχνον αὐτοῦ καὶ μένει εἰς τὸ σκότος διὰ νὰ δύναται εὐκολώτερα νὰ κάμνῃ τὰς πικρατηρήσεις του χωρὶς νὰ φαίνεται. Χαίρει ὅταν μάθῃ κακὸν τι διὰ τοὺς ἄλλους. Διηγεῖται σήμερον ὅτι κακὸν ἔμαθε χθὲς περὶ τοῦ

γείτονός του. Βαρύνεται ν' ἀκούῃ τοὺς ὁμιλοῦντας περὶ τοῦ Ἠλίου ἢ τῆς Σελήνης. Εὐαρεστῆται μεγάλως ὅταν ἀκούῃ φιλονεικίας, δυσαρεσκίας μεταξὺ φίλων, μεταξὺ συζύγων, μεταξὺ ἀδελφῶν ἢ χαρὰ τότε εἶναι ἐξωγραφημένη ἐπὶ τοῦ πονηροῦ αὐτοῦ προσώπου.

« Τί τ' ἀλλότριον, ἄνθρωπε βασκανώτατε,
Κακὸν ὁξυδαρκίς, τὸ δ' ἴδιον παραβλέπεις; »

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΝ.

Ἐπιστολὴ Α'.

Φιλτάτη Κωνσταντία!

Ἐλαβον τὴν ἐπιστολήν σου καὶ εἶδον νὰ μοὶ ζητῆς ὅπως σὲ διδάξω τὰς Φυσικὰς Ἐπιστήμας. Τί ἰδέα! Μήπως ἀπεφάσισες νὰ γείνης Γιάτρινά ἢ Λογιστάτινα;—Δὲν σοὶ τὸ συμβουλεύω, φίλη μου! διότι εἶσαι πολὺ νέα καὶ πολὺ ὥραία ἀκόμη καὶ εἰς τὴν πατρίδα μου μόνον τὰ λαδικά κάμνουν τὴν Γιάτριναν.

Ἐν τούτῳ ἡ αἵτησίς σου αὕτη μοὶ ἐπροξένησε χαρὰν, λύπην καὶ θυμόν. Χαρὰν, διότι βλέπω ὅτι ἐνόησας τὸν ἔρωτα τῆς μαθήσεως, ἔρωτα, τὸν ὅποιον εἶθε νὰ ἐννοήσουν καὶ νὰ αἰσθανθεῖν ὅλοι αἱ νεάνιδές μας... ἀλλ' ἀπατώμαι ἀγαποῦν ὅλοι νὰ μανθάνουν, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι ἀγαποῦν νὰ μανθάνουν τί φορεῖ ἡ μία, τί ἡ ἄλλη, ποία εἶναι ἡ τελευταία μὲ δατῶν Παρισίων, ἂν ἔφεραν ἄρ' ἄγε καλοκαιρινὰ καπέλλα καὶ ἂν ἦναι εὐμορφα καὶ τόσας ἄλλας ἀνοησίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀνάξια μιᾶς Ἑλληνίδος, μιᾶς

ἀπογόνου τῆς Σαπφούς, τῆς Ἡρίνης, καὶ τῆς Κορίνης. Ἀλλὰ τί σημαίνει! καὶ ἡ ε-
ρα τσι τσι ἀ εἶναι μία ἐπιστήμη! —
Λύπην δὲ ἡσθάνθη Α' διότι θεωρεῖς ὡς
μικρὸν πρᾶγμα τὰς Φυσικὰς ἐπιστήμας
καὶ νομίζεις ὅτι εἰμπορεῖ τις νὰ τὰς διδάξῃ
ἢ νὰ τὰς μάθῃ μετὰ τόσης εὐκολίας, μεθ'
ὅσας τρώγει ἐν καλὸν παγωτὸν (τώρα μά-
λιστα ὅπου κάμνει τόσην ζέστην!) καὶ Β' διότι
θέλεις καὶ καλὰ νὰ με βάλῃς τὸν ὀρ-
φανὸν καὶ ξένον εἰς τὰ ἑπτὰ καρφιά καὶ νὰ
με κάμῃς δάσκαλον, πρᾶγμα διὰ τὸ
ὅποιον δὲν εἶμαι ἄξιος καὶ τὸ ὅποιον δὲν ἐ-
πιθυμῶ διόλου, διὰ τὸν φόβον μήπως κολ-
λήσω λογιωτατὰ καὶ με ὀνομάσουν
ὕστερον κ α λ α μ α ρ ᾱ! — Τέλος δὲ θυμὸν
κατ' ἐμαυτοῦ, διότι ἐγὼ εἶμαι ὁ αἵτιος
τῆς συμφορᾶς μου, ἐπεὶδὴ ἐγὼ σοὶ εἶχον
εἰπῇ προχθές, ὅτι αἱ νεάνιδες τοῦ αἰῶνός
μας πρέπει νὰ γνωρίζουν τί πρᾶγμα εἶναι
ὁ Κεραυνός, αἱ Ἀστραπαὶ καὶ αἱ Βρονταί,
καὶ νὰ μὴ νομίζουν ὅτι εἶναι ὁ κρότος
καὶ οἱ σπινθηρεστώων Πετα-
λῶν τῶν ἀλόγων τοῦ Προφή-
του Ἡλιοῦ, τρεχόντων εἰς τὸν
οὐρανόν, καθὼς ἔλεγεν ἡ μακαρίτισσα
ἡ γιὰγιά μου· ὅτι πρέπει νὰ γνωρίζουν τίνι
τρόπῳ γίνεται τὸ Οὐράνιον Τόξον· διατὶ ἐ-
κείνη ἡ θερμάς τερα καπνίζει ἐνῷ ἡ ἄλλη ὄχι.
διατὶ ὁ Γ. φορεῖ ὀμματουᾶλια· διατὶ τὸ ὄ-
δωρ βράζει ὀγλιγωρότερον εἰς τὴν μετάλ-
λινον χύτραν παρὰ εἰς τὴν πήλινον· τί πρᾶγ-
μα εἶναι ὁ ἄνεμος· διατὶ χθές ἔπνεε καὶ
σήμερον ὄχι· (δηλ. ὁ ἄνεμος καὶ ὄχι ὁ ἄηρ)
καὶ τόσα ἄλλα, τί πρᾶγμα καὶ δι-
ατί, ἀναλογιζόμεναι, ὅτι εἶναι προωρισμέ-
ναι νὰ γίνουν μητέρες καὶ ὅτι ἐὰν τὸ τέκνον
τῶν τὰς ἐρωτήσῃ, κατὰ τὴν ἔμφυτον εἰς τὰ
τεχνία περιέργειαν, διατὶ καὶ πῶς τὸ προσω-
πάκι του ζωγραφίζεται εἰς τὸν καθρέ-
πτῃν καὶ τί εἶναι τὸ ἓνα καὶ τί τὸ ἄλλο δὲν
πρέπει νὰ εὐρεθοῦν ἐμπερδευμένους
ἀλλὰ νὰ ἦναι εἰς κατάστασιν νὰ τῷ ἀπαν-
τήσουν καὶ νὰ τὸ διδάξουν. Τάλας ἐγὼ!
ποῦ νὰ ἤξευρα ὅτι ὅλα αὐτὰ θὰ ξεσπάσουν

εἰς τὴν καμποῦράν μου!

Ἀλλὰ διέταξες πρέπει νὰ ὑπακούσω!
Γεννηθῆτω λοιπὸν τὸ θέλημά σου, ἀλλὰ
γεννηθῆτω μέ τινας συμφωνίας. Α' Νὰ μὴ
θέλῃς νὰ σε διδάξω ὅλα, ἀλλὰ ὅσα κρίνω
ἄξιον νὰ γνωρίζῃ μία Κυρία, διότι ἐν
θελήσει νὰ σε μάθω ὅλα ὅσα γνωρίζω καὶ
ὅσα δὲν γνωρίζω τότε τί θὰ μείνῃ εἰς ἐμέ;
Β' Ἀφοῦ μάθῃς αὐτὰ τὰ ὀλίγα καὶ ἀναγ-
καῖα νὰ μὴ νομίσης ὅτι τὰ ἔμαθες ὅλα καὶ
μοῦ πάρῃς ἄριες καὶ ἀρχίσῃς νὰ φιλο-
νικῇς μέδλον τὸν κόσμον, διότι, σοὶ τὸ προ-
λέγω, αὐτὰ τὰ ὅποια θὰ μάθῃς εἶναι ὡς μία
σταγὼν παραβαλλομένη πρὸς τὸν Ὀκεανόν·
καὶ Γ' τέλος νὰ ἀφήσῃς πλέον τὰ μυθιστο-
ρήματα διότι ἀφοῦ θέλῃς νὰ μάθῃς τὴν
ἀλήθειαν πρέπει νὰ στείλῃς πίσω ἀπ'
τὸν Ἥλιον τὰ ψεύματα. — Εἶμαι εὐελ-
πὶς ὅτι θὰ δεχθῇς αὐτὰς τὰς συμφωνίας
βλέπουσα μετὰ πόσης ἐγὼ προθυμίας σε
ὑπακούω. Κάμε λοιπὸν τὸν σταυρόν σου, ὡς
καλὴ Χριστιανή, καὶ ἄς ἀρχίσωμεν.

Καὶ πρῶτον πρέπει νὰ σοὶ εἰπῶ ὅτι, ὅταν
ἀρχίσῃ τις νὰ σπουδάζῃ τι, πρέπει νὰ μάθῃ
πρῶτον τὸν ὀρισμὸν του, δηλαδὴ τί πρᾶγμα
εἶναι, πῶς ὀνομάζεται καὶ διατὶ ὀνομάζεται
κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· διότι αἱ ἐπιστήμαι
δὲν ὁμοιάζουν μετὰ Γάγτι α, τὰ Κ α-
π έ λ λ α καὶ τὰ Μαλακῶρ, τὰ ὅποια φορ-
τόνεσθε χωρὶς ποτὲ νὰ ἐρωτήσῃτε τί πρᾶγ-
μα εἶναι, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἀπλῇ συστάσει ὅτι
τὰ φορεῖ ἡ Κυρία Ω. καὶ τὰ πωλεῖ ἡ Κ ε-
δεῖνα.

Μάθε λοιπὸν ὅτι Φυσικὰς Ἐπιστή-
μας ὀνομάζουσι τὸ ἄθροισμα τῶν ἐπιστη-
μῶν αἱ ὅποιαι ἔχουσιν ὡς ἀντικείμενον τὴν
σπουδὴν τῆς Φύσεως. — ΦΥΣΙΣ! τί πρᾶγ-
μα εἶναι πάλιν αὐτὸ! τρώγεται ἢ πίνεται;
— Καὶ τρώγεται καὶ πίνειται καὶ
βλέπεται καὶ ἀκούεται καὶ πιά-
νεται καὶ, καὶ, καὶ. Ἡ λέξις φύσις παρά-
γεται (διότι ἀφοῦ εἶσαι Ἕλληνις πρέπει νὰ
σοὶ λέγω ἐνίοτε καὶ τὰς παραγωγὰς τῶν
λέξεων) παράγεται, λέγων ἀπὸ τοῦ φύω τὸ
ὅποιον σημαίνει γέννω· λοιπὸν ἡ φύσις

εἶναι ταυτοσημαντὸν μετὰ τὸ γεννηθεῖρα, Κοινὴ ἢ Μητηρ ἢ Δημιουργὸς Δύναμις, ἢ Πνοὴ τοῦ Θεοῦ. αὐτὴ μένειναι ἡ κυρία καὶ γενικὴ σημασία τῆς λέξεως. Ἐπιστημονικῶς δὲ καὶ κοινῶς φύσιν ὀνομάζουσι τὸ σύνολον τῶν πλασμάτων, τὸ σύμπαν, τὴν Κτίσιν καὶ τοὺς διέποντας αὐτὴν Νόμους (διότι ὁ Πάνσοφος Πλάστης εἰς ἕκαστον πλάσμα Του ἔθεσε ἔντι, διὰ τοῦ ὁποίου τοῦτο ζῇ καὶ ὑπάρχει καὶ αὐτὸ τὸ ἔντι ὀνομάζεται Νόμος). Εἰς εἶναι ὁ Δημιουργὸς καὶ μία ἡ φύσις· ἀλλὰ τὰ στοιχεῖα αὐτῆς τῆς Φύσεως εἶναι πολλαπλὰ, εἶναι ἄπειρα, διότι ὑπάρχουν ζῶα, ὑπάρχουν φυτὰ, ὑπάρχουν ἀστέρες, ὑπάρχουν λίθοι καὶ τόσα καὶ τόσα ἄλλα. Ὑπάρχουν λοιπὸν καὶ διάφορα ἐπιστήμῃαι αἱ ὁποῖαι καταγίνονται εἰς τὴν σπουδὴν αὐτῶν τῶν ἀντικειμένων. Ἐκástη τῶν ἐπιστημῶν τούτων εἶναι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐπιστήμη χωριστὴ· ὅλαι δὲ ὁμοῦ σχηματίζουν τὸ Μέγα καὶ Γενικὸν Βιβλίον τῆς Φύσεως, τὴν Γενικὴν Φυσικὴν, τὰς Φυσικὰς Ἐπιστήμας. Ἀλλὰ ποῖαι εἶναι αὐταί; εἶται 1^{ον} ἡ Ἀστρονομία, ἡ ὁποία καταγίνεται εἰς τὴν σπουδὴν τῆς κινήσεως τῶν ἀστέρων, 2^{ον} ἡ Πειραματικὴ Φυσικὴ, ἡ σπουδάζουσα τοὺς γενικὰς νόμους τῆς Φύσεως. 3^{ον} ἡ Χημεῖα, ἡ σπουδάζουσα τὴν σύνθεσιν τῶν σωμάτων, 4^{ον} ἡ Ζωολογία, ἡ ὁποία σπουδάζει τὰ τῶν ζώων. 5^{ον} ἡ Βοτανικὴ ἢ Φυτολογία, ἡ σπουδάζουσα τὰ φυτὰ. 6^{ον} ἡ Γεωλογία ἡ σπουδάζουσα τὰ διάφορα στρώματα, τὰς διαφόρους γαίας ἐκ τῶν ὁποίων σύγκειται ὁ Πλανήτης ἡμῶν κ.τ.λ. κ.τ.λ. κ.τ.λ. (δὲν σοὶ τὰς ἀριθμῶ ὅλας διὰ τὸν φόβον μήπως σὲ βαρύνω). Τὰς ἐπιστήμας ταύτας εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰς γνωρίζῃ ὅλας καὶ κατὰ βάθος εἰς μόνος ἄνθρωπος, διὰ τοῦτο καὶ οἱ Φυσιόφιλοι σπουδάζουν μίαν, δύο ἢ τὸ πολὺ πολὺ τρεῖς καὶ γίνονται Εἰδίκοι. Μόνον ὁ ἱατρὸς, ἐκτὸς τῆς ἰδιαιτέρας σπουδῆς τοῦ ἀνθρώπου τῶν παθῶν του καὶ τῶν μέσων τῆς θεραπείας

πρέπει νὰ ἦναι ἀλατισμένος καὶ καλοαλατισμένος ἀπὸ ὅλα. Φαντάσθητι λοιπὸν πόσον κοπιάζουν διὰ νὰ γείνουν ἱατροί! Κακόμοιροι! νὰ τοὺς ἐπλήρωναν τουλάχιστον, ὅχι διὰ τοὺς κόπους τῆς σπουδῆς, ἀλλὰ διὰ τὴν κοῦρα των!

Ἡμεῖς κατὰ τὸ παρὸν θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς Πειραματικῆς Φυσικῆς, διότι αὕτη εἶναι ἡ γενικωτέρα ὅλων τῶν ἄλλων Φυσικῶν ἐπιστημῶν (δι' ἧς καὶ ὀνομάσθη Ἰδίως Φυσικὴ) καὶ διότι ἴσα, ἴσα αἱ Βρονταί, ἡ Χύτρα, τὰ ὄργανα τοῦάλια, ὁ καθρέπτης καὶ ὅλα ὅσα θέλεις νὰ μάθῃς ἀνάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς. Ἀκολουθῶν δὲ θὰ ὁμιλήσωμεν καὶ περὶ τῶν ἄλλων κατὰ σειράν. Ἄς ἴδωμεν λοιπὸν πρῶτον τὸν ὀρισμὸν τῆς Φυσικῆς.

Σοὶ εἶπον ἀνωτέρω ὅτι « ἡ Φυσικὴ εἶναι ἡ Ἐπιστήμη ἣ τις καταγίνεται εἰς τὴν σπουδὴν τῶν Γενικῶν Νόμων τῆς Φύσεως. » πρέπει νὰ προσθέσωμεν εἰς αὐτὰ. « καὶ ὅλων τῶν φαινομένων τὰ ὁποῖα παρουσιάζουσιν αὐτὰ σώματα. » Ἀλλὰ τί σημαίνει ἡ λέξις Γενικῶν Νόμων τῆς Φύσεως; Α'. αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο τὸ κακὸ! ἄκουσον· θὰ προσπαθῇς νὰ σοὶ δώσω νὰ τὸ καταλάβῃς. Ὅταν ὁ Πάνσοφος Δημιουργὸς ἔκτισε τὸν Κόσμον τοῦτον καὶ συνηρμολόγησε τὰ ἅπαντα στοιχεῖα τὰ ὁποῖα σχηματίζουν τὸ Σύμπαν ἔθεσεν ὡς σοὶ προεῖπα, καὶ Νόμους τινάς, οἱ ὁποῖοι, διέπουν, ρυθμίζουν καὶ διαιωνίζουν αὐτὰ, καθὼς ὁ ὥρολογος ποιὸς συναρμολογῶν τὰ διάφορα μέρη τῆς θαυμασίας Μηχανῆς τοῦ ὥρολογίου, τελειοποιεῖ αὐτὸ διὰ τῆς προσθήκης τῆς ἀλύσεως καὶ τοῦ ἐλατηρίου, τὰ ὁποῖα ρυθμίζουν τὴν πορείαν του. Ἐννοεῖς ὅτι οἱ Νόμοι οὗτοι προσερχόμενοι ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσὶ κατὰ συνέπειαν γὰρ, ἀμετάβλητοι, αἰώνιοι.

Ἄς σοὶ ἐξηγήσω δὲ τώρα καὶ τὴν φράσιν « τῶν φαινομένων ἅτινα παρουσιάζουσιν αὐτὰ σώματα. » Πολλάκις ἤκουσας νὰ ὀνομάζων ὡς μὴ ὤφειλε, τοὺς ἱατροὺς Ἰλιστάς (ὅλος

ὁ κόσμος με τοὺς δυσωχεῖς ἰατροὺς τὰ ἔχει). Τί σημαίνει ἡ λέξις Ἰλιστῆς;— Σημαίνει ἐκείνον τὸν ἄνθρωπον ὅστις ἀρνοῦμενος τὴν ὑπαρξίν τοῦ Πνεύματος, τῆς ἰδανικότητος (τῆς Ποιήσεως) πιστεύει μόνον εἰς τὴν ὕλην.

Τί δὲ ἡ Ἰλῆ;

Ἰλῆ ὀνομάζεται πᾶν ὅ,τι αἰσθητὸν, πᾶν ὅ,τι ὑποπίπτει εἰς τὰς αἰσθήσεις μας, πᾶν ὅ,τι προσβάλλει τὴν ὄρασιν, τὴν Ἀκοήν, τὴν Γεῦσιν, τὴν Ὁσφρησιν, καὶ τὴν Ἀφῆν. Πᾶν δὲ ὅ,τι σχηματίζει μέρος τῆς ὕλης, πᾶν ὅ,τι ὕλικόν, πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὴν ὕλην, πᾶν ὅ,τι τέλος σύγκειται ἀπὸ ὕλην ὀνομάζεται Σῶμα. Οὕτως, ὁ ἄνθρωπος εἶναι σῶμα, τὸ χῶμα εἶναι σῶμα, τὸ ὕδωρ σῶμα, τὸ σῶμα μας σῶμα, τὸ χαρτὶ τοῦτο σῶμα κτλ. κτλ. κτλ.

Τώρα ἂς ἐλθωμεν εἰς τὰ φαινόμενα. Ἡ λέξις Φαινόμενον γραμματικῶς σημαίνει πᾶν ὅ,τι φαίνεται, πᾶν ὅ,τι προσβάλλει τὴν ὄρασίν μας. Ἐπιστημονικῶς ὁμῶς σημαίνει « πᾶσαν μεταβολὴν ἐπερχομένην εἰς ὅποιονδήποτε σῶμα χωρὶς νὰ διαταρᾷ ὅμως τὴν σύνθεσίν του, χωρὶς νὰ μεταβάλῃ δηλαδὴ τὰ ἀρχικά αὐτοῦ συστατικά μόρια ». Οὕτω π.χ. ἡ πτώσις ἐνὸς σώματος εἶναι φαινόμενον (κατὰ τὴν Φυσικὴν, ἐνῶ κατὰ τοὺς μὴ γνωρίζοντας τὴν φυσικὴν εἶναι ἀπροσεξία.) ὁ ἦχος τοῦ Κλειδοκυμβάλου σου εἶναι φαινόμενον, τὸ ζῶγρᾶφ η μα τῆς μορφῆς σου ἐν τῷ καθρέπτη εἶναι φαινόμενον, οἱ σπινθῆρες καὶ αἱ βρονταὶ τῶν Πετάλων τῶν τοῦ Προφήτου Ἡλίου ἀλόγων εἶναι φαινόμενον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ὁλη αὐτὴ ἡ μεγάλῃ σαρκώσῃ τῇ ἐλπίδι νὰ σοὶ ἔδωκε νὰ ἐννοήσῃς τί πρᾶγμα εἶναι αἱ Φυσικαὶ Ἐπιστήμαι, τί ἡ Φυσικὴ καὶ εἰς τί καταγίνεται. Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν τώρα νὰ μοὶ δώσῃς τὴν ἄδειαν νὰ σε καλονύκτισω, διότι εἶναι ἀργά, καὶ ἄλλοτε σε λέγω καὶ ἄλλα.

Χαῖρε,

Ἀλεξ. Ζωηρός

ΕΥΤΡΑΠΕΛΟΣ ΣΠΟΥΔΑΙΟΛΟΓΙΑ.

Πῶς ἄν τις ἐκ συγγραφῶν

ὕλικῳς ὠφελῇ.

(ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἀνεκδότου.)

Δεδόσθω πρὸς στιγμὴν— καὶ πρὸς Θεοῦ μὴ ἐκλάβῃτε τὰ λόγιά μου ἐπὶ κακοῦ— δεδόσθω ὅτι συνεγράψατέ τι, ἐπιθυμεῖτε δὲ καὶ νὰ δημοσιεύσῃτε τὴν συγγραφὴν σας καὶ ἡ ἐπιθυμία σας εἶναι εὐλογώτατη, διότι βεβαίως δὲν συνεγράψατε δι' ἑαυτοὺς μόνον, οὔτε εἶναι δυνατὸν ἐνχειρογράφῳ ἢ συγγραφῇ σας ν' ἀναγνωσθῇ ὑφ' ὅλων· ἂν δὲ εἰς τὴν πρώτην εἰκασίαν ταύτην προσθῶ καὶ δευτέραν, ὅτι δηλαδὴ τὸ συγγραμμά σας ἐγράφη ἐπ' ἠθικῷ σκοπῷ, κατὰ τὴν ὑμετέραν δὲ κρίσιν ἐπέτυχε, γαργαλισμός τις φιλοτιμίας, μικρὸς τις, ἤθελον εἰπῇ μᾶλλον, ἔλεγχος συνειδήσεως ἤθελε σὰς διαταράττει ἀδιαλήπτως· διὰ τὴν νὰ μὴ ὠφελῇ καὶ ἄλλος ἐκ τῆς σοφῆς συγγραφῆς σας;

Καὶ λοιπὸν ἀποφασίζετε νὰ ἐξέλθῃτε εἰς φῶς· καὶ ἀπέρχεσθε εἰς τινὰ βιβλιοπώλην καὶ γλυκὺ μεσιδῶντες, ὡς ἀνδρὶ προὔτειντε ἐπικερδῇ τινὰ ἐπιχείρησιν, τῷ λέγετε:— Θέλετε νὰ δημοσιεύσῃτε τὸ συγγραμμά μου τοῦτο; ἐγὼ ἀρκοῦμαι εἰς ὀλίγα, ὀλιγώτατα πράγματα, εἰς ἀριθμὸν τινὰ ἀντιτύπων καὶ... —Ὅχι, ὄχι, ἀποφαινεται ὑμῖν διακόπτων ὁ βιβλιοπώλης· κατηφανίσθην ἀγοράζων χειρόγραφα, καὶ διὰ τοῦτο πλέον ἀπέχω καὶ δὲν καταγίνομαι εἰμὴ εἰς πωλήσεις διὰ λογαριασμὸν τῶν συγγραφέων ἢ τῶν ἐκδοτῶν.

Τότε μὲ ἐν συγχωρήσας τῷ ἐμῇ, Κύριε, ἀναχωρεῖτε δυσθεμούντες πῶς καὶ ἀναπολοῦντες μετὰ δυσχερείας τοὺς τε-